

Teräsrakenneyhdistys
Finnish Constructional Steelwork Association

TIEDOTE 21.11.2017, JULKAISUVAPAA KELLO 17.00

Helsingin Länsiterminaali 2 voitti arkkitehtuuripalkinnon

Vuoden Teräsrakenne kuuluu merkittäviin suomalaisiin arkkitehtuuripalkintoihin. Vuoden Teräsrakenne 2017 on Helsingin Länsisataman Länsiterminaali 2. Terminaalin pää- ja arkkitehtisuunnittelusta on vastannut PES-Arkkitehdit Oy. Pääsuunnittelijana on toiminut arkkitehti SAFA Tuomas Silvennoinen.

”Helsingin Länsisataman Viron matkustajaliikenteen terminaali on Jätkäsaaren uusi näyttävä maamerkki. Linjakkaan ja dynaamisen rakennuksen arkkitehtuuri vertautuu laivojen ja meren liikkeeseen. Veistoksellinen ja selkeä rakennus antaa erinomaisen ensivaikutelman maahan saapuville matkustajille. Suunnittelijoiden pitkä kokemus terminaalirakennusten suunnittelusta heijastuu positiivisella tavalla rakennuksen toiminnallisena ja arkkitehtonisena selkeytenä”, voittajan valinnut palkintolautakunta kehuu voittajatyötä.

Kohteen nimesi Vuoden Teräsrakenteeksi arkkitehti SAFA Mikko Summasen johtama palkintolautakunta Teräsrakenneyhdistys ry:lle tehtyjen ehdotusten pohjalta. Ehdotuksia oli kaikkiaan noin 15, joista lautakunnan käsittelyyn eteni yhdeksän. Palkinnon saajan pitää sääntöjen mukaan olla arkkitehtonisesti korkeatasoinen sekä terästä että muita metalleja rakentamisvaiheessa oivaltavasti hyödyntänyt rakennushanke. Kisassa mukana olleet kohteet ovat valmistuneet edellisestä kilpailusta kuluneen vuoden aikana.

Vuoden Teräsrakenne -palkinto jaettiin Teräsrakenne-päivä 2017 -tilaisuudessa Helsingissä. PES-Arkkitehdit Oy:n lisäksi työstä palkittiin kohteen tilaaja Helsingin Satama, rakennesuunnittelusta vastannut Sweco, pääurakoitsija YIT sekä teräsrungon ja lasijulkisivut toimittanut Normek.

Helmikuussa 2017 valmistunut Länsiterminaali 2 on vasta toinen alkujaan laivaterminaaliksi suunniteltu rakennus Helsingissä. Tallinnan laivaliikennettä palveleva terminaali on kapealla tontilla Jätkäsaaren eteläkärjessä Tyynenmerenkadun päässä. Uusi terminaali tehtiin nopeuttamaan matkustajien siirtymistä laivoihin ja niistä pois sekä lyhentämään alusten satamassaoloaika.

Uusi rakennus on sijoitettu kahden laivapaikan väliin niin, että odotushalli on 10 metriä maan pinnan yläpuolella. Laivojen ajoneuvoliikenne pääsee näin sujuvasti rakennuksen ali. Samalla vähennettiin matkustajien kävelymatkaa matkustajakäytävillä ja -silloilla. Palkintotuomaristoa viehätti kokonaisuuden laadukas tyylikkyys yhdistettynä ehdottoman mietittyyn toiminnallisuuteen. Tehokkaan terminaalin lisäksi tilaaja on siis halunnut tehdä merkittävän maamerkin uuden Jätkäsaaren ja merellisen Helsingin kaupunkikuvaan.

Matkustajat saavat ensituntuman terminaaliin menemällä nopeasti läpi 15 metriä korkean lasiseinäisen lähtöselvitysaulan. Sieltä siirrytään liukuportilla tai hisseillä odotusaulaan,

joka on avara hangaarimainen tila. Odotusaulasta, jossa on myös kahviloita ja ravintoloita, näkee korkean lasiseinän läpi pitkälle merelle. Samoin aulan yhteydessä oleva ulkoterasse aukeaa merelle päin. Aulan sisällä ilmettä luo enimmillään 9 metrin korkuinen lämpökäsitellystä mäntyrimasta tehty sisäkatto. Talotekniikka ja valaisimet on piilotettu kaarevan katon sisään.

”Erityisen vaikuttava on toiseen kerrokseen sijoitettu lähtöaula, jonka keskeisimmän arkkitehtonisen elementin muodostaa teräsristikkorakenteinen ja puuverhoiltu jännitteisesti kaareutuva alakatto”, palkintolautakunta arvioi.

Kaikkiaan 12.900 neliömetrin uusi terminaalirakennus muodostuu varsinaisesta terminaalista ja sen kahta puolta olevista matkustajakäytävistä, joita pitkin matkustajat liikkuvat laivojen ja terminaalin välissä. Rakennuksen arkkitehtoniset ja toiminnalliset tavoitteet on saavutettu teräsliittopilareihin, teräspalkkeihin ja teräsristikoihin perustuvalla rakenteella. Lisäksi rakenteessa on käytetty betonielementti- ja paikallavalurakenteita niille soveltuvissa kohdissa. Kun arkkitehtuurilla on ollut hankkeessa suuri painoarvo, ovat Sweco Rakennetekniikka Oy:n rakennesuunnittelijat joutuneet tekemään haasteellisen työn. Tavoitellut esteettiset ja geometriset tavoitteet saavutettiin erinomaisesti. Tärkeänä osana onnistumisessa oli eri suunnittelijoiden tiivis yhteistyö ja viikoittain päivittyneen eri suunnittelualojen työt yhdistäneen tietomallin hyödyntäminen niin suunnittelussa kuin itse rakentamisessakin. Rakenteet on mallinnettu Trimblen Tekla Structures-ohjelmalla.

Rakennuksen rakenteellisista erityispiirteistä voi mainita esimerkiksi rungon monimuotoisuuden, joka on vaatinut muun muassa huolellista liitosten suunnittelua. Rungossa on mm. kaksoiskaarevaa kattopintaa, vinoa propellimaista räystä- ja julkisivupintaa sekä korkeita lasiseiniä. Odotusaulan varsinaisen vesikaton päällä on erillinen alumiinilevystä tehty kate, jota varten suunniteltiin katon kantavien peltipoimulevyjen päälle asennettu puuelementtirakenne. Nämä ovat esimerkkejä rakentamisvaiheessa oivaltavasti tapahtuneesta teräksen ja muiden metallien hyödyntämisestä.

”Terästä rakennuksessa on käytetty arkkitehtuurin kannalta luontevissa rakenteissa. Odotushallin vaativa geometria on toteutettu teräsrakenteisena, mikä mahdollistaa pitkät jännevälit ja pystyrakenteista vapaan ilmavan tilan. Myös sekundaariset katosrakenteet kuten sisääntuloaukion taksikatos ovat ilmeikästä ja onnistunutta teräsarkkitehtuuria. Rakenteiden jäykistyksessä on hyödynnetty kehäjäykistystä, mikä tukee terminaalirakennuksen ilmavaa ja pelkistettyä yleisilmettä”, palkintolautakunta toteaa.

Uusi kunniajäsen Teräsrakenneyhdistykselle

Teräsrakenne-päivä 2017:ssä, joka on Teräsrakenneyhdistyksen ja teräsrakennealan vuosittainen päätapahtuma, kutsuttiin Teräsrakenneyhdistykselle myös uusi kunniajäsen. Kunniajäseneksi numero 12 kutsuttiin tuotepäällikkö Unto Kalamies Inspecta Sertifiointi Oy:stä.

Uusi kunniajäsen Unto Kalamies on ensiksi ansioitunut teräsrakenteiden CE-merkinnän aikaansaamiseen liittyvissä tehtävissä sekä toimimalla yhtenä Suomen johtavana CE-merkintään liittyvänä asiantuntijana. Toiseksi kunniajäsenyydellä haluttiin kiittää Kalamiehen kaikkineen pitkää ja ansiokasta työpanosta teräsrakennealan ja sen

kehittämisen hyväksi. Kalamies on toiminut ensin liki 27 vuotta Teräsrakenneyhdistyksen erityisasiantuntijana ja viimeiset reilut 10 vuotta Inspecta Sertifiointissa, jossa hänen laatuun liittyvän tarkastustoiminnan asiakkaina ovat mm. teräsrakennearan toimijat.

Lisätietoja antavat

- palkintolautakunnan sihteeri, Teräsrakenneyhdistys ry:n toimitusjohtaja Janne Tähtikunnas, puh. 0400 893 583 tai janne.tahtikunnas@tryry.fi
- palkintolautakunnan puheenjohtaja Mikko Summanen, arkkitehti SAFA, Arkkitehtitoimisto K2S Oy, puh. 040 7625 265 tai mikko.summanen@k2s.fi
- arkkitehti SAFA Tuomas Silvennoinen, PES-Arkkitehdit Oy, puh. 040 5652 745 tai tuomas.silvennoinen@pesark.fi
- osastopäällikkö Tomi Eloranta, Sweco Rakennetekniikka Oy, puh. 040 5081 699 tai tomi.eloranta@sweco.fi